

22 JUNI 2017
Ontvangt koning Willem-Alexander en koningin Máxima. FOTO ANP

Jaime de Bourbon de Parme

Nederlands ambassadeur bij de Heilige Stoel

Soms komen dingen op zo’n manier samen dat je er bijna een hogere bedoeling achter gaat zoeken. In augustus 2014 treedt Jaime de Bourbon de Parme aan als ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden bij de Heilige Stoel, zeg maar bij het Vaticaan. Hij is dan een relatief jonge diplomaat met grote interesse in thema’s als mensenrechten en duurzaamheid. Op dat moment is Franciscus bijna anderhalf jaar leider van de rooms-katholieke kerk. Een van zijn speerpunten? Juist, de zorg voor deze aarde.

Nu zit de periode van De Bourbon de Parme in Rome er bijna op. In de kleine ambassade, die ‘inwoont’ bij de grotere broer die de belangen van het Koninkrijk der Nederlanden in Italië behartigt, kijkt hij terug op zijn jaren met paus Franciscus. Gedreven, met flair, maar ook trots. Hij spreekt van een nieuw hoofdstuk in de betrekkingen tussen Nederland en het Vaticaan met praktische samenwerking in wederzijds belang.

Hoogtepunt was het eerste staatsbezoek van een Nederlandse vorst aan de paus. Vorig jaar juni gingen koning Willem-Alexander en koningin Máxima op bezoek bij paus Franciscus. Verder organiseerde de ambassadeur in samenwerking met het Vaticaan en met de zegen van de paus conferenties over klimaatverandering en duurzaam investeren. Iets wat twintig jaar geleden nog ondenkbaar zou zijn geweest. “Deze paus die zoekt net als Nederland partnerschappen met mensen die helpen zijn boodschap sterker voor het voetlicht brengen. Hij heeft het morele gezag, wij de praktische instelling, dus kunnen we goed samenwerken op thema’s die voor ons beiden belangrijk zijn.”

Er was een tijd dat de onze ambassadeur bij de Heilige Stoel zich almaar moest verantwoorden voor zaken als een verruiming van de euthanasiewet in ons land of zoiets als het homohuwelijk. “We hebben elkaar echt leren kennen op thema’s als het klimaat, solidariteit en mensenrechten. Dat maakt de dialoog over ‘moeilijke’ onderwerpen gemakkelijker. Al worden we het op dat gebied natuurlijk niet eens met het Vaticaan.”

De Bourbon de Parme noemt de rooms-katholieke kerk met haar 1,3 miljard leden graag ‘de grootste soft power in de wereld’. Maar dat is niet alles, volgens de ambassadeur. “Daarnaast heeft Franciscus ook nog eens in zijn mobiele telefoon de nummers van alle wereldleiders die bij hem langskomen. Hij kan Evo Morales, de president van Bolivia, bij wijze van spreken bellen. Tegen politici die zich een beetje verzetten tegen de internationale orde, kan hij zeggen: ‘Kunnen we samen zoeken naar een oplossing?’”

Het lijkt wel of de Vaticaanse diplomatie in vijf jaar paus Franciscus een beetje herboren is. “Ze hebben daar het gevoel van ‘we tellen weer mee’. Dat komt ook omdat hij er andere mensen heeft neergezet. Kundige en invloedrijke mensen die je dus moet willen kennen en spreken”, zegt de ambassadeur. Zelf aarzelt Franciscus niet om zijn charisma in te zetten om wereldproblemen op te lossen, meer dan zijn voorganger. Of het nu gaat om de positie van de Rohingya-moslims in Burma of het ondersteunen van een wankel vredesakkoord in Colombia.

Niet voor niets noemde de secretaris-generaal van het Italiaanse ministerie van buitenlandse zaken paus Franciscus onlangs ‘de meest geloofwaardige wereldleider die er is’. De ambassadeur: “We zoeken in deze paus een moreel leider die we elders missen. Franciscus heeft regelmatig dingen gedaan die deze status rechtvaardigen. Mensen blijven niet alleen in hem geloven, maar mensen willen ook in hem geloven. Daarmee samenwerken kan heel effectief zijn.”

Opvallend is dat Franciscus tijdens al die toespraken in presidentiële paleizen geen politieke taal spreekt, maar woorden gebruikt als vrede, liefde en rechtvaardigheid.

“Ik denk dat hij heel oprecht in die waarden gelooft en die op een heel toegankelijke manier ter sprake brengt. Van iedereen die hij ontmoet probeert hij iets persoonlijks te onthouden en dat werkt, ook in de diplomatie. Als ik hem ontmoet vraagt hij altijd hoe het met mijn dochters gaat. Let wel: hij kent ook hun namen.

“De grootste kracht van Franciscus is zijn mensenkennis. Hij heeft de afgelopen jaren vaak het label ‘progressief’ opgespeld gekregen, terwijl hij op medisch-ethisch gebied traditioneel behoudende standpunten inneemt. Ik zou zeggen: voor alles is hij een pastorale paus. Mensen hebben het gevoel: hij ziet ons en hij doet het voor ons. Een interessante partner voor Nederland.”

19 JANUARI 2018
Komt tijdens een bezoek aan Chili in moeilijkheden als hij een bisschop uit dit land verdedigt die misbruik zou hebben toegedekt. FOTO ANP

We zoeken in deze paus een moreel leider die we elders missen

Jaime de Bourbon de Parme, ambassadeur